

Debreceni Ítéltábla

Bf.III.661/2013/6.

A Debreceni Ítéltábla, mint másodfokú bíróság a Debrecenben, 2014. március 13. napján tartott nyilvános ülésen meghozta és 2014. március 25. napján kihirdette a következő

ítéletet:

A különösen nagy kárt okozó, folytatólagosan és üzletszerűen elkövetett csalás büntette és más bűncselekmények miatt vádlott ellen indított büntető ügyben a Szolnoki Törvényszék 2013. április 22. napján kihirdetett 9.B.323/2011/54. számú ítéletét megváltoztatja a következők szerint:

A vádlott cselekményeit 1 rb. folytatólagosan elkövetett csalás büntettének [2012. évi C. törvény 373. § (1) bekezdés, (2) bekezdés bc/ pont, (6) bekezdés b/ pont],
4 rb. - melyből 2 rb. folytatólagosan elkövetett - csalás büntettének [2012. évi C. törvény 373. § (1) bekezdés, (2) bekezdés bc/ pont, (5) bekezdés b/ pont] és
2 rb. - melyből 1 rb. folytatólagosan elkövetett - csalás büntettének [2012. évi C. törvény 373. § (1) bekezdés, (2) bekezdés bc/ pont, (4) bekezdés b/ pont] minősíti.

A vádlott feltételes szabadságra bocsátása lehetőségének legkorábbi időpontja a büntetés kétharmad részének a kitöltését követő nap.

A S1 Kft. sértett részére megítélt polgári jogi igény összegét 2 985 308 (kettőmilliókilencszáznyolcvanötezer-háromszáznyolc) Ft-ra csökkenti, a S2 Kft. sértett polgári jogi igényét elutasítja.

A vádlott illetékfizetési kötelezettségét 147 000 (egyszáznegyvenhétezer) Ft-ra mérsékli.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Indokolás:

A törvényszék ítélete ellen az ügyész a kiszabott szabadságvesztés büntetés tartamának lényeges felemelése végett jelentett be fellebbezést. A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség az ügyész fellebbezését fenntartotta, indítványozta a vádlottal szemben kiszabott fő- és mellékbüntetés mértékének jelentős felemelését, az enyhítő szakasz alkalmazásának

mellőzését, továbbá a feltételes szabadságra bocsátásra vonatkozó rendelkezés feltüntetését.

A vádlott jogorvoslati nyilatkozatot nem tett, míg védője felmentésért fellebbezett.

T1 jogi képviselője és T2 sértettek az ítélet rájuk vonatkozó rendelkezését tudomásul vették, az egyéb érdekeltek részéről jogorvoslati nyilatkozat nem érkezett.

A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség képviselője a másodfokú nyilvános ülésen az elbíráláskori törvény alkalmazását, az enyhítő szakasz mellőzésével szigorúbb büntetés kiszabását, a feltételes szabadságra bocsátás lehetséges legkorábbi időpontjának a megállapítását, s a S2 Kft. polgári jogi igényével kapcsolatos rendelkezés hatályon kívül helyezését és e körben a törvény egyéb útjára utasítását indítványozta.

A vádlott az összes vádpont alóli felmentését, míg a védője elsődlegesen a vádlott felmentését, másodlagosan „a lehető legenyhébb büntetés kiszabását” kérte.

Az ítélet tábla a törvényszék ítéletét a Be. 361. §-ában írt nyilvános ülés keretében az azt megelőző bírósági eljárással együtt teljes terjedelmében felülbírált a Be. 348. §-ának (1) bekezdése értelmében.

Ennek során megállapította, hogy a törvényszék a perrendi szabályok maradéktalan betartásával folytatta le a büntető eljárást. Beszerezte az ügy eldöntése szempontjából releváns bizonyítékokat, mellyel eleget tett az ügyfelderítési kötelezettségének. Az általa rögzített tényállás túlnyomórészt megalapozott, azt azonban a Be. 352. § (1) bekezdés a/ pontja alkalmazásával - az iratok tartalma alapján - helyesbíteni, illetve kiegészíteni szükséges a következők szerint.

- A ... Bíróság ... számú ... napján kelt végzésével megállapította azt is, hogy a gazdálkodó szervezetnek vagyona nincs, ezért a hitelezők kielégítésére vonatkozó rendelkezést mellőzte.

- A I. tényállás vonatkozásában a T3 Kft. ügyvezetőjének a neve ..., a kibocsátott számlák száma pedig 69 darab.

2005. május 31-én 2 938 552, míg 2005. június 29-én 2 503 488, összesen 5 442 040 Ft-ot fizetett meg az T4 Kft. a T3 Kft-nek (nyomozati iratok 4567 és 4571 oldalai), így a sértett 59 840 553 Ft kárából 15 182 040 Ft térült meg.

- A II. tényállásban feltüntetett szerződéseket a vádlott T5, a S1 Kft. igazgatójával kötötte meg, s értelemszerűen őt ejtette tévedésbe is (18. sorszámú jegyzőkönyv 10. oldal alulról 2. bekezdés).

A szám alatti társasház vonatkozásában kerültek kiállításra a 2 015 908 és 1 985 308 Ft-os számlák (melyek összege 4 001 216 Ft), míg a ... szám tekintetében az 1 267 825 Ft-os, illetve 2 118 355 Ft-os (összesen 3 386 180 Ft-os) számlák. A ... utcánál a teljesítés 1 015 908 Ft, így a meg nem térült kár 2 985 308 Ft, a ... utcánál a teljesítés 1 000 000 Ft, a meg nem térült kár pedig 2 386 180 Ft (nyomozati iratok 1871 és 4973 oldalai).

E tényállásnál a S1 Kft. sértett kára 4 001 216 Ft, melyből 1 015 908 Ft térült meg, mivel nem bizonyítható, hogy a 2004. december 18-án megkötött szerződéskor a vádlott abszolút fizetéseképtelen volt.

- A III. tényállásnál felperesnek a ... Városi Bíróság ... számú ... napján kelt, a nyomozati iratok között 4505. oldalon található ítélete 4 500 000 Ft és járulékai megfizetésére kötelezte ... ügyvezető igazgató által képviselt T3 Kft-t.

- A V. tényállásban T5 által átadott 8 500 000 Ft-ból a telekrész 3 902 800 Ft, míg a lakás előlege 4 597 200 Ft volt, ezért a vádlott által okozott kár 4 597 200 Ft (nyomozati iratok 5889. oldal)

- A VIII. tényállásnál az ítélet 9. oldal utolsó bekezdésében az ... tér helyesen ... tér.

A S2 Kft. 2007. április 16-án fizetési meghagyást bocsátott ki az T3 Kft-vel szemben 11 231 134 Ft összegre, mellyel szemben az T3 Kft. ellentmondással élt. A ... Bíróság ... számon a felek egyezségét 2009. április 20. napján jóváhagyta, mely szerint az ... Kft. - képviselőjében a felszámoló - vállalta a felszámolási eljárás befejezésétől számított 30 napon belül a felperes által érvényesített követelés teljes és végleges kielégítését 10 312 334 Ft értékben.

Az így helyesbített, illetve kiegészített tényállás már mindenben megalapozott, mentes a Be. 351. §-ának (2) bekezdésében felsorolt hiányosságoktól, ezért az ítélet tábla a törvényszék ítéletét ezen helyesbített, illetve kiegészített tényállás alapján bírálta felül a Be. 352. § (2) bekezdésének megfelelően.

Rendkívül részletes, mindenre kiterjedő és meggyőző indokát adta a törvényszék annak, hogy a vádlott védekezését miért vetette el, s hogy a tényállását mely bizonyítékokra - így elsődlegesen Gulyás Csaba, Deák Jánosné és Temesvári Lajos szakértők által megerősített szakvéleményére, valamint T5 vallomására - alapította. E tanú vallomásából az ítélet tábla kiemeli a törvényszék által nem idézett azon részt, mely szerint „2003-2004-ben ... a kifizetések egyre jobban tolódtak, a cég a fizetési határidőket nem tudta betartani ... azután már azt vettem észre, hogy több alvállalkozónak ki sem lettek fizetve a benyújtott számlák ... 2005-ben fizetéseképtelenséget jelenthettünk volna be” (nyomozati iratok 4687-4689. oldalai). E körben az ítélet tábla csupán annyi pontosítást tesz, hogy az ítélet 21. oldal 2. bekezdésében a 2012. július 16. napján megtartott tárgyalásról készült 31. sorszámú jegyzőkönyv, ugyanezen oldal utolsó bekezdésében a tárgyalási határnap 2012. szeptember 28. napja volt; a 22. oldal 6. bekezdésében pedig a „dinamikus” szó után rögzíti, hogy az a „mérleg”-re vonatkozik.

Az eddig kifejtettek alapján megállapítható, hogy a törvényszék ítéletének hatályon kívül helyezésére az ítélet tábla semmilyen alapot nem talált.

A vádlott és a védője által bejelentett felmentést célzó fellebbezések a törvényszék mérlegelési tevékenységét támadják, melyek megalapozott tényállás esetén eredményre nem vezethettek, ugyanis a törvényszék által mérlegelt bizonyítékoknak az ítélet tábla részéről történő eltérő értékelése törvényileg kizárt [Be. 351. § (1) bekezdés].

Okszerűen vont következtetést a törvényszék a vádlott bűnösségére is.

Az ítéletábrának állást kellett foglalnia azon kérdésben, hogy a vádlott vonatkozásában az elkövetéskori, 1978. évi IV. törvénnyel szemben az elbíráláskori 2012. évi C. törvény alkalmazása enyhébb elbírálást eredményez-e. Az elbíráláskori törvény a nagyobb kár mértékét 200 000 Ft-tól 2 000 000 Ft-ig helyett 500 001 Ft-tól 5 000 000 Ft-ig határozta meg, mely ok miatt - figyelemmel a II. tényállásban az ítéletábra által megállapított kár összegére is - a vádlott két cselekménye is enyhébben minősül (II. és V. tényállások). A feltételes szabadságra bocsátás szabályai is az elbíráláskori törvényben enyhébbek, s ezért a középértékes büntetéskiszabás elbíráláskori törvényben megfogalmazott igénye ellenére az ítéletábra úgy találta, hogy a vádlottra nézve összehasonlításban az elbíráláskori törvény alkalmazása a kedvezőbb.

A kifejtettek miatt a vádlott által megvalósított bűncselekmények jogi minősítése a 2012. évi C. törvénynek megfelelően a következő:

Az I. tényállásban írt cselekmény a 373. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés bc/ pontjára tekintettel a (6) bekezdés b/ pont szerint minősülő különösen nagy kárt okozó, folytatólagosan és üzletszerűen elkövetett csalás büntette. A folytatólagosság és az üzletszerűség törvényhelye a további bűncselekmények minősítésénél is a 6. § (2) bekezdése, illetve a 459. § 28. pontja.

A III., IV., VI. és VIII. tényállásoknál a kár „jelentős”, ezért az üzletszerűség miatt e cselekmények a 373. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés bc/ pontjára figyelemmel az (5) bekezdés b/ pont szerint minősülnek jelentős kárt okozó, üzletszerűen megvalósított csalás büntettének, melyből a VI. és VIII. tényállások folytatólagosan elkövetettek [Btk. 6. § (2) bekezdés].

A II. és V. tényállásoknál a kár „nagyobb”, így e cselekmények a 373. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés bc/ pontjára tekintettel a (4) bekezdés b/ pont szerint minősülnek nagyobb kárt okozó, üzletszerűen elkövetett csalás büntettének, melyek közül a II. tényállásbeli cselekvőség folytatólagos is.

Többségében helyesen tárta fel a törvényszék a büntetés kiszabásánál irányadó körülményeket, azonban az üzletszerűség a cselekmények minősítő körülménye, ezért annak súlyosítókénti figyelembe vétele a kétszeres értékelés tilalmába ütközik, így azt az ítéletábra a súlyosító körülmények közül mellőzte.

A törvényszék a büntetés kiszabása körében megfelelően vette figyelembe a vádlott személyi társadalomra veszélyességét, az általa elkövetett bűncselekmények tárgyi súlyát, a bűnösségének a fokát és a büntetés kiszabásánál irányadó egyéb körülményeket is akkor, amikor enyhítő szakasszal [82. § (1) bekezdés, illetve (2) bekezdés b/ pont] a 79. §-ban írt célokat halmazati büntetésként 3 év börtönbüntetés [37. § (2) bekezdés a/ pont] és 3 év közügyektől eltiltás mellékbüntetés [61-62. §-ok] összehasonlításával látta elérhetőnek. Az ítéletábra álláspontja szerint az enyhítés szóba sem kerülhet, míg a vádlott életkorára, büntetlen előéletére és a bűncselekmények elkövetése és azok elbírálása között eltelt hosszú időre figyelemmel a súlyosításra sincs kellő indok.

A feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjának meghatározása a Btk. 38. §-a (2) bekezdésének a/ pontján alapszik.

A S1 Kft. sértettnek megítélt polgári jogi igény összegét az ítélet tábla a tényállásban megállapítottakra csökkentette, a S2 Kft. polgári jogi igényét pedig a tényállás-kiegészítésben írtakra tekintettel elutasította.

Nem osztotta az ítélet tábla a vádlott védőjének a 2014. március 13. napján megtartott tárgyaláson előadott azon álláspontját, mely szerint a IV. tényállás vonatkozásában az T3 Kft. tartozását 1 149 118 Ft-tal, míg az V. tényállás tekintetében a kár összegét 764 079 Ft-tal csökkenteni indokolt, ugyanis az e tényállásokkal érintett S4 és S5 sértettek - a törvényszék által elfogadott - vallomása szerint „5,5 millióból semmit sem kaptunk, mert gyakorlatilag a nulláról vagy inkább mínuszból kellene indítani” (18. jegyzőkönyv 18. oldal), illetve „tulajdonjogot szereztünk a telekből, de ezen kívül más nem valósult meg” (18. jegyzőkönyv 22. oldal).

A megítélt polgári jogi igények (T1 Kft. 2 985 308 Ft, T6 16 308 640 Ft, T7 5 237 550 Ft) összesen 24 531 498 Ft. Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 42. § (1) bekezdés a/ pontja az illeték mértékét 6 %-ban, de legalább 15 000 Ft-ban, legfeljebb 1 500 000 Ft-ban határozta meg. Ugyanezen törvényhely 58. § (1) bekezdés c/ pontja szerint „az illeték a peres eljárás illetékének 10 %-a, ha az alperes a követelést az első tárgyaláson azonnal elismeri ...”. Mivel a vádlott a sértettek kárát elismerte, ezért az ítélet tábla ezen § alapján állapította meg az eljárási illeték összegét 147 000 Ft-ban.

T7 és T8 egyéb érdekeltek kártérítési igényét a törvényszék az ítéletének rendelkező részében elutasította, s ennek megfelelően az ítélet tábla ugyanezt a rendelkezést rögzíti az ítélet 28. oldal alulról a 3. bekezdésében is.

A törvényszék egyéb rendelkezései törvényesek.

Az eddigiekre figyelemmel az ítélet tábla a törvényszék ítéletét a Be. 372. §-ának alkalmazásával - a rendelkező részben írtak szerint - megváltoztatta, míg egyéb helyes rendelkezéseit a Be. 371. §-ának (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

Debrecen, 2014. március 25.

Dr. Ficsór Gabriella sk. a tanács elnöke, Dr. Szabó József sk. a tanács tagja, előadó,
Dr. Diószegi Attila sk. a tanács tagja

Záradék:

A Szolnoki Törvényszék 9.B.323/2011/54. számú ítélete az ítélet tábla ítéletében írt változtatásokkal a mai napon jogerőre emelkedett és végrehajtandó.

Debrecen, 2014. március 25.

. Ficsór Gabriella sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelélül:

- kiadó -